

EESTI SPORDI-LEHT

№. 13

10. 4. 1931.

Toimetuse ja talluse
Tallinn, Muus tän. 27
Telefon 9-28 Postkast 70

Jumub reedeti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 s.

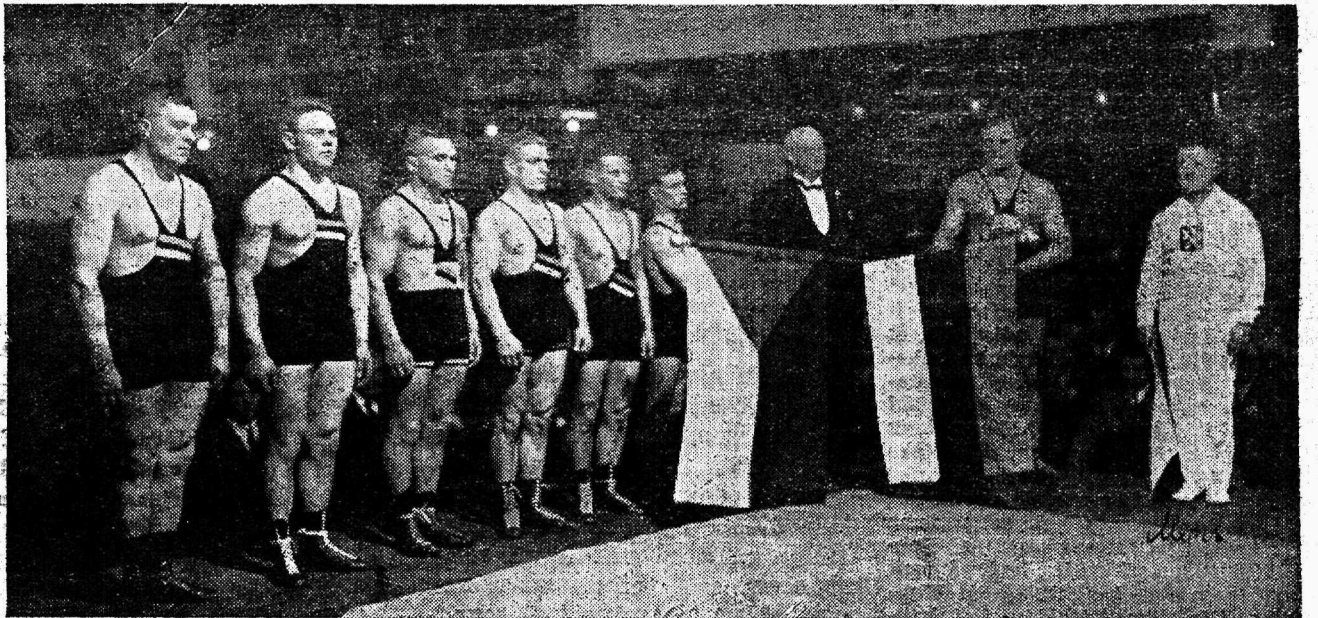
1931. a. Euroopa esivõistlused maadluses.

16 rahvust 74 osavõtjaga. — Eesti neljas maadlusrahvus Euroopas. — Väli kergekaalus teine ja Kusnets kergekeskaalus teine. — Uued meistrid: Tuveesson, Pihlajamäki, Sperling, Nordling, Johansson, Pellinen ja Vestergreen.

Euroopa esivõistlused kreeka-roma maadluses on tähtsaks suursündmuseks maadlussporti harrastavatele rahvustele. Neil võistlustel püüab iga rahvus oma parema meeskonna ja jõududega esineda ja oma võimeid maadluslinal demonstreerida. Iga rahvus püüab võidule ja suursaavutusele — parima maadlusrahva nimele.

Huvi Euroopa esivõistluste vastu kasvab aastast aastasse. Seda tõendab iga aastaga kasvav osavõtt. Kuna läinud aastal võtsid osa kümme rahvust viiekümne osavõtjaga, oli tänava esitatud kuusteistkümmend rahvust seitsmekümne nelja osavõtjaga. Edasi tõendab huvi kasvamist Euroopa esivõistluste vastu rahvuste püüded neid võistlusi korraldada. Tänavusel kongressil, kus järgmiste võistluste määramise küsimus otsustati, esinesid viis rahvust vastava soovivaldusega, ja nimelt: Soome, Norra, Daani, Itaalia ja Lõuna-Slaavia. Hääleteenamusega otsustati 1933. a. Euroopa esivõistluste korraldamine usaldada Soomele. (1932. a. Euroopa esivõistlusi ei peeta, sest sel aastal korraldatakse Los Angelesis olümpiamängud). 1934. a. esivõistlused korraldab kas Itaalia või Lõuna-Slaavia ja 1935. a. kas Norra või Daani.

Varematal aastatel korraldati rahvusvahelise maadlusliidu liikmetelt nii Euroopa kui ka maailmameistri võistlusi kreeka-roma maadluses. Hiljem otsustas rahvusvaheline olümpia komitee nimetada olümpiamängude võistluslaval võistlusi maailmameistri võistlusteks ja võitjat — maailmameistriks. Olümpiamängude vahetajal maailmameistri nimelisi võistlusi mitte lubada korraldada. Sellest ajast peale peetakse Euroopa esivõistlused. Teatavasti harrastavad k. r. maadlust peale eurooplaste ka teised rahvused. Rahvusvahelise olümpia komitee otsus võtab neilt võimaluse olümpiamängude vaheaastatel esineda suurematel võistlustel, milline asjaolu omakorda takistavalt mõjub maadlusspordi arenemisele neis maa. On tõstatud üles küsimus, mil viisil on võimalik osavõtt Eu-

1931. a. Euroopa esivõistlused kreeka-roma maadluses. Vasakult: Viikberg, Neo, Kullissaar, Kusnets, Väli, Põntson. Lipu taga seisab raskejõustiku liidu esimees Schindler.

roopa esivõistlustest kõigile rahvusvahelise maadlusliidu liikmetele, s. o. ka ameeriklastele ja egiptlastele, kes vastava soovivaldusega on esinenud. Kongress lõpuliikku otsust ei teinud ja jättis määrase väljatöötamise juhatusele, kus avaldati arvamist, et Euroopa esivõistluste nime muuta ei maksa, ja kuulutada võistlused lahiseks, nagu Inglise esivõistlused ning võimaldada neist osa võtta kõigile rahvusvahelise maadlusliidu liikmetele. Teostub otsus, võib Euroopa esivõistlustelt loota veel suuremat osavõttu, mis võistlustele veel suurema tähtsuse annab.

Ei saa nimetamata jätta Euroopa esivõistluste tähtsust maadluskohtunikude tegevuse arendamise ja ühtlustamise mõttes. Igal Euroopa esivõistlustel, kus rahvused suuremal arvul esitatud, demonstreeritakse kohtunikule nende tegevust, arutatakse ja käsitatakse vaielduse all olevaid küsimusi jne. Tulemused on silmatorkavad. Euroopa esivõistluste kohtunikude tegevuses ei leia enam aset suuremad lahkuminekud, nagu see varematal aegadel juhtus.

1931. a. Euroopa esivõistlused kreeka-roma maadluses peeti rahvusvahelise maadlusliidu otsuse kohaselt Prahast 27.—30. märtsini Tšehhoslovakkia raskejõustiku liidu korraldusel. Võistlused peeti suures neljarõdulises „Lucerni“ saalis, kus harilikult peetakse suuremad võistlused ja peod. (Peale Euroopa esivõistluste algasid „Lucerni“ saalis elukutseliste maadlused). Saal mahutab kuni 8000 pealtvaatajat. Saal on kuuekordne ehitus ja asub maa all. Esivõistlused avas raskejõustiku liidu esimees hr. arch. R. Schindler tavalise avamistseremoniaga. Tervitusi ütles valitsuse nimel tervishoiuminister dr. F. Spina ja Praha linnapea.

Võistlustel esinesid 16 rahvust ja nimelt: terve komplektiga, s. o. seitsme mehega — Rootsi, Saksa ja Tšehhi, kuue mehega — Itaalia, Eesti, Saksa, Poola, Soome, L.-Slaavia ja Austria, nelja võistlejaga — Ungari, kolme — Läti, Prantsuse, kahega — Daani, Hollandi ja Belgia ning ühega — Norra.

Eesti meeskond, nagu eelmisel aastal, esines Ekraveliidu, V.-s. Sporti ja E. S. S. Kalevi ühisel ettevõttel ja toetusel. Ekraveliit saatis Väli, Kusnetsi ja Põntsoni, V. S. Sport — Neo ja E. S. S. Kalev — Viikbergi ja Kullissaare. Sulgkaalus oli ette nähtud R. Volt, kuid poliitse spordiorganisatsioonid, kelle toetusele loodeti, loobusid võistleja saatmisest.

KÄRBESKAAL.

Osavõtjaid üksteist, neist Nič, Põntson, Szekfü ja Tuveesson tuntud Stokholmis korraldatud 1930. a. Euroopa esivõistluste osavõtjatena. Tšehhid panid võidulootusi Nič'ile ja ajalehed ennustasid temale meistritiitlit. Peab tähendama, et läinud aastal, võisteldes Stokholmis Euroopa esivõistlustel ungarlase Szekfü'ga, sattus Nič omast heitest seljale. Nagu saatuse kiuste ei käi tema käsi tänava paremini. Maadeldes sama ungarlase Szekfü'ga, heidab Nič ennast jälle õlgadele. Pealtvaatajaskond protesteerib kaotuse vastu ja valmistab Belgia kohtunikule, kes seljakaotust andis, sarnase vilekontserdi, et võistlusi võimata jätkata. Et marrusattunud rahva pealetungi eest kohtunikku kaitsta, võttis poliitse vastavad ettevaatusabinõud tarvitusele. Võistlustelt lahkus kohtunik kõva poliitsevalve saatel ega ilmunud järgmisel päeval võistlustele. Tänaval olla rahvas teda pillunud õunte ja apelsinidega!

Rootslane Tuveesson oli ainuke võistleja, kes kõik oma kaalu vastased võitis seljavõiduga. Tema seljatas Nič'i, Toth'i, Põntson'i ja Leucht'i, tulles 1931. a. Euroopa-meistriks. Teisele kohale konkureerisid Nizzola ja Leucht. Nizzola seljatas Spapen'i ja

François't, sai töövõidu Ganczora'lt, kaotas töövõiduga Szekfü'le. Leucht pidi leppima töövõiduga Põntsoni ja Szekfü'le, seljatas Vandra't ja kaotas Tuveessonile. Kaalu nõrgemad võistlejad — Spapen, Vandra, Ganczora, Toth.

Põntsonil ei vedanud neil võistlustel sõna tõsisem mõttes. Sattus loosiga kokku kohe kahe tugevama mehe Tuveesson'i ja Leucht'iga. Esimesele kaotas selja- ja teisele töökautusega ning kaotas seega edaspidise võistlemise võimaluse. Võrreldes läinud aasta esinemisega, on Põntson tublisti edenenud nii tehniliselt kui ka taktiliselt. Edaspidi võib temalt kärbeskaalus häid rahvusvahelisi saavutusi loota.

Kärbeskaalu tulemused:

1. H. Tuveesson, Rootsi — 0 pk. E. meister 1931. a.
2. Nizzola, Itaalia — 4 pk.
3. Leucht, Saksa — 5 pk.
4. François, Prantsuse.
5. Szekfü, Ungari.
6. Nič, Tšehho-Slovakkia.
7. Vandra, Austria.
8. Ganczora, Poola.
9. Põntson, Eesti.
10. Toth, Lõuna-Slaavia.
11. Spapen, Belgia.

SULGKAAL.

Sulgkaalu kaheistkümnest osavõtjast on K. Pihlajamäki 1930. a. Euroopa-meister ning Zombory samade võistluste kolmas auhinnamees. Tšehh Maudr esines läinud aastal Stokholmis kergekaalus ning tänava pretendeerib koos Pihlajamäki ja Zomboriga E. meistritiitlile. Teised ülejäänud on keskmise rahvusvahelise-klassi tasapinnaga maadlejad, välja arvatud Boros (Lõuna-Slaavia), Mollet (Prantsuse), Mezulian (Austria) ja Dworag (Poola), keda meie sulgkaalu jõududega võib võrrelda.

K. Pihlajamäki tuli 1931. a. Euroopa-meistriks; ta võitis töövõiduga Zombory't, Heringi't, Maudr'i ning seljatas Chiar'i. Pnev matš oli K. tšehhi Maudr'iga, kellelt tema nabi paremus sai. Tei- (Järg 4. ltk.)

Käsipall — kõigi spordialade häll.

Võrkpall, Ameerika päritoluga pallimäng, on saanud viimaste aastatega üheks populaarsemaks spordialaks Eestis. Noorem generatsioon, iseäranis keskkoolilapsed, nooremad üliõpilased, kaitsevälased jne., kui mitte just ise ei harrasta, siis vähemalt tunnevad peaaegu igalüks seda mängu. Iseäranis keskkoolil on selle spordiala levitamisel ja ühes sellega üldise spordiharrastajate arvu tõstmisel suured teened. On ju keskkool meil selle spordiala levimise häll. Vähemalt suuremates linnades korraldatakse viimastel aastatel traditsiooniliselt keskkoolide esivõistlusi. Kui veel arvesse võtta klassidevahelisi ja klassimeeskondade omavahelisi võistlusi, siis näeme, et peaaegu iga kehaliselt terve keskkoolilaps selle mänguga võistlusele ja spordile tõmmatakse. See spordiala on ju mõeldav peaaegu ainult võistlusena, kuid ta ei ole kurnav ja ei võimalda liialdusi, mida võiks vast öelda korvpalli, selle võrkpalli sõsarmängu kohta, kus noored tihti mänguhasardis liialdavad ja iseäranis oma südamele ülepingutamise kahju teevad. Ka tõendab keskkoolide esivõistluste pealtvaatajaskond küllalt suurt huvi selle spordiala vastu. Võistlusi jälgida soovijaid on sageli nii palju, et meie saalid, kui nad oleksid ka kahekordse pealtvaatajaskonna mahutavusega, ei suudaks mahutada kõiki mängu jälgida soovijaid. Kuna kõik keskkoolis ei käi ega saa käia, siis tutvuvad väga paljud ülejäänuid võrkpalliga kaitsevälased, kus viimasel ajal suurt rõhku on hakatud panema võrkpallile ja üldse käsipallile. Kokkuvõetult on võrkpall levinud meil koolides alates keskkooliga ja lõpetades ülikooliga, kõikides riigi kaitseaparadi osades, s. o. poliitsel, kaitseväel ja kaitsevälased. Viimasel ajal on oma esindusmeeskonnad pankadel, ametasutustel, peetakse võistlusi linnaosade ja agulite vahel, linna servadel isegi (kus selleks soodsad tingimused) majade vahel. Korraldab suvel mõni organisatsioon väljasõidu „rohelisse“, siis on tihti kaasas võrkpall ja „tõgitakse“ võrkpalli. Olgu Nõmmel, Kosel või Pirital, kus on koos kuus eestlast, seal on ka võrkpallimeeskond. Seda kõike võib öelda muidugi suuremate linnade, peaaeglikult Tallinna, samuti suuremate suvituskohade kohta. Kaugemale provintsi ei ole ta veel suutnud omale küllaldaselt pinda leida.

Võtame nüüd vaatluse alla põhjused,

miks võrkpall meil nii kiirelt nii populaarseks on saanud ja veel populaarsemaks tõotab saada.

Esimeseks põhjuseks on muidugi see, et võrkpall on „meeskonna“ sport, mis inimesi harilikult ikka rohkem tõmbab kui individuaalsport. Teiseks on võrkpallimänguks vajaline mängijate arv väiksem, kui ühelgi teisel meeskonna mängul, mis võimaldab mänguks vajalikku mängijate arvu kergesti kokku saada. Normaalselt peaks kumbki meeskond olema kuueliikmeline, kuid kui seltskonna mängu juures võib temas mängijate arvust ja mänguvälja suurusel olenedes teha igasugu kombinatsioone. Näiteks võivad tugevamad mängijad mängida ka viie või neljakesi kuue nõrgema vastu, ehk kui neli tunduvad kuue vastu nõrkadena, võib nelja mängijat väljapoole piirjooni vastavalt vähendada. Samadel alustel on võimalikud väga mitmesugused kombinatsioonid, näit. neli viie vastu, kolm nelja

Võrkpalli populaarsusest ja eeldusest saada populaarsemaks spordialaks Eestis.

**Võimlate ebakohasus pidurdab arengut.
Kas võrkpall saali- (sise) või välisspordina?
Mis tuleks teha selle spordiala levitamiseks.**

vastu jne. Samuti talitavad meie võistlusmeeskonnad treeningul ja treeningmängudel. Muidugi ei saa ametlikke võistlusmatše sarnaste koosseisudega mängida, kus on ette nähtud kogu võistluse kestes kuueliikmelised mees-(nais-)konnad.

Kolmandaks nõuab võrkpallimäng väikest, ilma suuremate ettevalmistusteta mänguvälja, mis kerge teha ehk väljasõitude puhul võrdlemisi kerge leida. Tuleb ainult leida kaks enam-vähem vastava kaugusega puud, mille vahel tasane maa, et võrku nende puude vahele asetada võiks.

Neljandaks on võrkpall varustusest odav ja kättesaadav. On tarvis ainult võrkpalli võrk ja pall, mis „kamba peale“ võrdlemisi odav ja kättesaadav. Jalanõude ega riietuse alal (välja arvatud võistlevad seltsimeeskonnad) ei ole vaja eririietust ega jalanõusid. Aitavad küllalt harilikud kontsadeta kerged suvikingad ja suvel väljas võib teatud platsitingimustel ka paljajalu mängida.

Mäng ei võimalda vastastel kehalist kokkupuutumist, mispärast ka vigastused mängijate juures on peaaegu võimatud.

Võivad mängida sugupooled kas vastamisi või ka segamini (osalt sarnaselt tennisele).

On võistlusena kaasakiskuv mängijaile. Pealtvaatajaskond on võrkpalli suurvõistlust jälgides palju rohkem kaasakistatud kui korvpallimängust, mida on võidud tähele panna niihästi meie keskkoolide kui ka seltsivahelistel esivõistlustel. Kaasakiskuvam on ta korvpallist aga siis, kui võrkpallimäng on heast klassist ja vastased ühetugevused.

Ei ole kurnav ka palju mängimisel isegi õige noortele, nagu juba eelpool tähendatud.

Vaatame nüüd lähemalt, mis on võrkpalli juures positiivset kehakultuurilisest seisukohast

vaadates, et tema levimist ja populariseerimist maksaks edendada. Võrkpalli mängu positiivseid külgi võime jagada otsekohesteks ja kaudseteks. Otsekoheks oleksid need hüved, mis mängija saab otsekohe oma keha ja vaimu arenemisele kasuks võrkpalli mängides. Jätame otsekohe kasu teoretiseerimise kõrvale, ja vaatame tähtsamat — võrkpallimängu kaudset kasu üldspordilist seisukohast. Siin võib võrkpalli võrrelda teatavates piirides rugby-ga, mis Ameerikas võidi muude-

tud reeglitega mänguna Ameerika jalgpalliks nimetatakse, ja Soomes laialiharrastatava Soome pesapalliga. Kui omal ajal keegi meie sportlane viibis Prantsusmaal, nägi ja proovis ka ise seal rugby-t mängida, ütles ta sellepeale: „Saam aru, mispärast Ameerikas niipalju häid kergejõustiklasi on.“ Rugby on nimelt kehakasvatulisest seisukohast niivõrt arendav, et heast rugby-mängijast ainult rugby-treeningu tõttu (ilma spetsiaal kergejõustiku treeninguta) hea kergejõustiklane saab. Paljud Ameerika parimad kergejõustiklased on endised rugby-mängijad, kes olles head rugby-mängijad on kõrd „proovinud kergejõustikku teha“ ja leidnud, et neil kergejõustikus head väljapaated võivad olla. Sama võib ka Soome kergejõustiklaste kohta öelda. Viimased on pea eranditult noorespõlves soome pesapallimängijad olnud. Inimene, kes on mõnes seltskondlikus võistlusmängus edukas, on juba sportlane ja küps pühendumiseks mõnele spordialale, milles leiab enese eduka olevat ja millise harrastamiseks ta leiab enesel head võimalused olevat. Umbes samast seisukohast tuleb meil vaadata võrkpalli peale. Võrkpallil ei ole küll mängija kehaliste võimete arendamisel niivõrt positiivset mõju kui rugby, kuid rugby ei ole meie oludes läbilõöv mäng oma kuluka varustuse, suure mänguvälja ja suurearvulise meeskonna tõttu. Võrkpall on aga ala, mis võib leida meil kaugemate kolkaküladel. Et võrkpallimäng väga palju meie kergejõustiklaste arvu suurendamiseks kaasa on aidanud, näitab meie parimate võrkpallimeeskondade lähem tundmaõppimine. Tänavusest meistermeskonnast Kalevist on Viiding meie parim ja lootustandvam kuulitõukaja, kes on alanud oma sportlaskarjääri võrkpalliga ja läinud aastal treeningul kuuli tõuganud „muuseas“ üle 15 mtr. ja võitnud staadioni võistlustel kõiki meie paremaid kuulitõukajaid. Samuti on Tamm samast meeskonnast parimad Eesti hüpajaid. Läinud aastastest meistermeskonnast Tartu NMKÜ-st on kuuest mängijast koguni neli väljapaistvad kergejõustiklased. Nimetada oleks Eesti oda- ja kettameister Erikson, mitmevõistleja Niggol, hüpaja Jakobson ning Marks. Iseäranis kasulikuks eeltreeninguks on võrkpall tulevastele hüpajatele ning viskajatele. Kuna kergejõustik omakorda parimaks treeninguks on võrkpallimängijaile, siis on võimalused, et võrkpallimängijast saab kergejõustiklane, seda suuremad. Tulevikus võidakse ehk öelda:

„Mis Ameerikale Ameerika jalgpall, see Soomele Soome pesapall ja Eestile võrkpall.“

Mõni võiks vast küsida, miks meil praegu juba niipalju võrkpal-

liharrastajate peale vaatamata nii vähe häid kergejõustiklasi on. Vastuseks sellele küsimusele võiks öelda, et meil on ainult paar tõsiselt võrkpalli harrastavat spordiseltsi. Ülejäänute meeskondade mängijad harrastavad võrkpalli veel kui „pühapäeva sportlased.“ Samuti, nagu ei ole iga rugby-mängija kergejõustiklane juba huvi puududes asjata, ei saa seda olla ka iga võrkpalliharrastaja.

Kas võrkpall kui sise- või välissport?

Meie senine võrkpallilevimine on läinud kahtlemata õiget rada, mida peame ka edaspidi silmas pidama. Võrkpall kui seltskonna ja rahvasport on loomulik ja mõeldav peaaegu ainult suvel välisspordina. Sel kujul on ta kättesaadav ja harrastatav ka kaugemates maa-kohtades, kus ta saalispordina ei saaks kunagi küsimuse alla tulla. Teiseks on tal välisspordina tervishoidlisest seisukohast välja minnes suurem väärtus kui sisespordina. Kui võistlussport tõsisel mõttes, s. o. meie esivõistluste meeskondadele, samuti keskkoolide meeskondadele on ta mõeldav selle vastu jällegi vast ainult sisespordina. Saalis puuduvad võistlustel nii segavad välismõjud, nagu päike ja tuul, mis võrkpalli tundeliku mänguise-loomu juures väga palju võivad üht poolt soodustada ja üldist mänguklassi ja konkurentsi tegelikust olukorrast väga palju alla viia. Teiseks on õpilastest ja üliõpilastest mängijad suvel kas suvitamas, praktiliselt või mujal, mis ei lase kõigepealt koolide kui ka üliõpilasorganisatsioonide omavahelisi võistlusi korraldada. Samuti on paljud paremad võrkpalli ja üldse käsipalli seltsi meeskondade mängijad kas üliõpilased või keskkoolilapsed. Siis veel pealtvaatajaskond, mis koosneb suurelt osalt üliõpilastest ja keskkoolilõpilastest. Sellel osal publikust on võimalus võistlusi jälgida peaaegu ainult talvel. Ka on suvel võistlusi igasugustel spordialadel niivõrt palju, et see mõjuks killustavalt ja vähendavalt käsipallivõistluste publikule. Võrkpall koos korvpalliga on talvel võistlussaalispordina meil õnnelikum moodus. Talvel on ta ka omal kohal, kui eeltreening kergejõustiklastele.

Missugused on takistused võrkpalli levimisel ja kuidas kõrvaldada neid ning kuidas edendada võrkpalli levimist?

Iga spordiala levib peaaegu ainult sellejärele, kuidas on rahva huvi asjata vastu ja publiku hulk võistlusel, kes kindlustab spordialaga kooskäivad materjaalsed ja rahalised küljed. Võistlus on omakorda tarvilik läiemate rahvahulkade kaasatõmbamiseks, „harrastamapanemiseks“ ning spordiala tehnilise ja taktilise külje

E. Idla võimlemisrühmade esinemise puhul „Estonias“.

E. Idla võimlemise demonstratsioon „Estonia“ teatris 26. märtsil s. a. on mitmeti kõneaineks olnud nii kehakultuuri ringkondades kui ka ajakirjanduse veergudel.

Kui ajakirjanduses on sellest kirjutatud tavalise vaateleja seisukohast ja hinnatud seda kui huvitavat kehakultuuri propagandaõhtut — siis ei oleks üleliigne seda käsitada korraks ka kehakultuuri seisukohalt vaadatuduna.

Mina hindan hr. Idla tegevust kehakultuuri propaganda alal ja sellest seisukohast ei saa kiitmata jätta tema ideed ja algatust. Ta võtab oma asja väga innukalt ja oskab huvitada laiemaid hulki oma esinemistega, mida tõendas ka elav osavõtt tollest õhtust. Meie laiemaates hulkades on kehakultuuri „närv“ siiski veel nõrgalt arenenud ning kulub veel hulk jõupingutust kehakultuuri kihutustööle, et meie seltskonna ja laiemate hulkade mõtlemisviis ja arusaamine kehakultuurist tõuseks teiste kultuurmaa-

de tasapinnale. Jõudu igatühele, kes oma energiat tööle rakendab selle ülesande kasuks.

Kuid hr. Idla peale ülalnimetatud sihi seab veel üles omale teise eesmärgi, nimelt, meie kehakultuuri reformatsiooni. Mina ei taha arvustama hakata seda esinemist üksikasjades ning piirdun siin mõne põhimõttelise seisukohaga. Nagu hr. Idla õhtu eelkõnest ja väljaantud brošüürist selgub, püüab tema tõestada, et siin on tegemist uue algupärase kehakultuuri süsteemiga ja uute põhimõtete, mida tema algab propageerida. Kui meie reformatsiooni nimetuse all mõistame täiesti uut põhjanevat pöört teatud küsimuses, siis antud juhul on see siiski liig julge väljendus. Need põhimõtted, mis hr. Idla oma brošüüris üles seab, on meile varemalt tuntud. Isegi meie keskkooli 1930. a. ametlikud õppekavad tõestavad seda. Meie teame, et meie kehaliskasvatajakond töötab valiku põhimõtte järele, s. t. kohandatakse tuntud võimlemissüsteemidest seda, mis meie oludele kõige sobivam. Muidugi igatühe teeb seda oma ande ja võimete kohaselt ning hr. Idla oskab selles labürindis kindlasti paremini orienteeruda kui paljudki teised. Hr. Idla õigustab seda valiku printsiipi ka oma brošüüris, kus ta tähendab, et ebaõige oleks, kui jätame teiste saavutused tähele panemata ja neist mööda minnes rahuldume iseenda ja oma tööga. Meie näeme tema meesrühmade töö juures Nils Bukh'i ja naisrühmade juures Laban'i ja Bode süsteemide otsekohest mõju. Brošüüri ette- toodud mõningate põhimõtete iga on kaunis vana. Nii leiame professor Slama 1923. a. väljaantud raamatus samu põhimõtteid, millest kõneleb hr. Idla brošüür — loomulikult võimlemisest. Peab tähendama, et Nils Bukh'i ja Labani süsteemid on meie kehalises kasvatuses tuttavaks saanud juba 8 aastat tagasi ja nende toojateks olid õp. E. Reinvald ja tantsitar G. Negro. Ma ei taha nende kehaliskasvatuse meetotite otstarbe-

midest seda, mis meie oludele kõige sobivam. Muidugi igatühe teeb seda oma ande ja võimete kohaselt ning hr. Idla oskab selles labürindis kindlasti paremini orienteeruda kui paljudki teised. Hr. Idla õigustab seda valiku printsiipi ka oma brošüüris, kus ta tähendab, et ebaõige oleks, kui jätame teiste saavutused tähele panemata ja neist mööda minnes rahuldume iseenda ja oma tööga. Meie näeme tema meesrühmade töö juures Nils Bukh'i ja naisrühmade juures Laban'i ja Bode süsteemide otsekohest mõju. Brošüüri ette- toodud mõningate põhimõtete iga on kaunis vana. Nii leiame professor Slama 1923. a. väljaantud raamatus samu põhimõtteid, millest kõneleb hr. Idla brošüür — loomulikult võimlemisest. Peab tähendama, et Nils Bukh'i ja Labani süsteemid on meie kehalises kasvatuses tuttavaks saanud juba 8 aastat tagasi ja nende toojateks olid õp. E. Reinvald ja tantsitar G. Negro. Ma ei taha nende kehaliskasvatuse meetotite otstarbe-

arendamiseks. Viimane asjaolu omakord teeb spordiala huvitavamaks ning on sellega ta levinemisele kasulik. Võrkpallis (üldse käsipalliga) on meil lugu sarnane, et publikut oleks võistlustel rohkem kui mõnelgi teisel spordialal, kuid seda piirab meie võistlussaalide vilets olukord, kuna tihti suuremate võistluste puhul suur osa publikut peab jääma ukse taha. Praegune käsipallipublik on surutud arvalt meie võistlussaalide mahtuvuse piiridesse. Paljud käsipallihuvilised on võõrdunud saaliolude sunnil võistluste jälgimas käimisest, iseäranis vanemad inimesed, mille põhjus avaldub selgesti lauses, mida on olnud võimalik tihti kuulda: „Mis ma lähen sinna „lastega“ võidu trügima, kuna ikkagi kindel ei või olla, et sisse saan, olgugi et käsipall on meeldiv sport.“ Praegune käsipallipublik koosneb peaaesjalikult noorematest inimestest ja keskkooli- ning üliõpilastest. Saaliolude tõttu on näit. Tallinna käsipallipublik, mis on praegu jagunenud keskkooliõpilaste võistluskeelu tõttu kaheks, kumbki üle pooletuhande. Oleks või ehitataks meil võimla, kus normaalse korvpallivälja juures (võrkpalliväljal on normaalkorvpalliväljast väiksem) mahuks vähemalt tuhat pealtvaatajat, oleks see suuremate võistluste puhul pumpüsti täis. Viimane arvamus on mõeldud peaaesjalikult Tallinna kohta, kus käsipall Eestis kõige rohkem on pinda leidnud. Kui meil aga mõni võimla ehitatakse (viimastel on viimasel ajal alati ettenähtud käsipalliharjutusvõimalused korvidega ja võrkpallivõrguga), siis tehakse see ikka just nii suur, et parajasti saab sees „ainult ümber pöörata“. Korraliku pealtvaatajate mahutavusega saali puhul peetakse seal talve läbi vähemalt ükskord nädalas võistlust, saalist võidakse saada palju suuremat üüri ja kasutamisraha ning kasu

oleks kõigile, mida muidu nii eeskujuliku, kuid väikese hiljuti ehitatud kaitseliidu võimla ehitajad nüüd isegi aru saavad.

Iga spordiala harrastajate arv ja pealtvaatajaskonna suurus oleneb veel sellest, kuivõrt head on suhted ja suhete arenemise võimalused läbikäimises välisriigi selle spordiala harrastajate organisatsioonidega. Käsipallis on välissuhete takistajaks jällegi meie viletsad saaliolud. Võistlussuhteid võime pidada ainult oma lähemate naabrite lätlastega.

Kaugemate käsipalliharrastajate riikidega võistlussuhete pidamine käiks meie käsipalliorganisatsioonidele üle jõu.

Teatavasti on võrkpall teistes Euroopa riigis madalamal arenemise tasemel kui Eestis, mille tõttu ta ei ole seal suutnud nii populaarseks saada kui korvpall. Võrkpall kui võistlussport on aga huvitav ja isegi huvitavam kui korvpall siis, kui ta tehnilise tasapinna poolest on kõrgeklassiline, nagu me seda Eestis oleme võinud tähele panna. Siin tuleks olukorra parandamiseks korraldada võistlusreis (koos võrk- ja korvpallimeeskonnad) Läti üliõpilasmeskonna Euroopa turnee eeskujul ning demonstreerida seal head võrkpalli. Võistlusreisid on võistlussportlasele tihti ainuke hüve, mis talle võimaldub võistlussportlasena. Paljud andekad sportlased mõnel spordialal loobuvad võistlusspordist põhjusel, mis avaldub lauses, mis näitab küllalt, kuivõrt hinnatavad ja võistlusspordile ergutavad on välissõidud —

„Mis ma sellest spordialast ikka harrastan, kuna seda ala harrastades ei võimaldu isegi võistlusreise ja kuigi see spordiala mulle kõige rohkem meeldib ning mul sel alal head väljavaated oleksid.“

Võistluskorralduse alal oleks kasulik, et nõrgemate meeskondade vahelised võistlused, nagu näit. B-klassi mängud, kui neid ei saa üksikult head mängudega ühel võistlusõhtul pidada, peetaks kinniselt ehk vähemalt „kõrvalistes“ saalides. Muidu „hirmutatakse“ seegi vähene publik, kes sarnaseid võistlusi vaatama läheb, käsipallivõistluste vaatamas käimisest ära. Meil on veel kombeks igal vabal laupäeva või pühapäeva õhtul tingimata mingisuguseid avalikke sõprusvõistlusi korraldada. Edaspidi oleks soovitatav, et see komme ära jääks, sest meie käsipallipublik, kes enamvähem ühes ja samas „koosseisus“ käib võistlusi jälgimas, nõuab ka puhkust. Muidu võib osa publikut, kes vahet ka harjumuse tõttu järjekorraliselt võistlustel käib, võistlustest tüdineda ja hiljem ka headelt võistlustelt puududa. Heaks käsipallilevitamise ja huvi tõstmise abinõuks on ajakirjanduse suurem tähelepanu pööramine sellele spordialale, paremate võistluskirjelduste ja arvustuste avaldamine. Viimasel ajal võib siin rõõmustaval kombel paranemist märgata.

Meil on tihti kaevatud selle üle, et **intelligents ja akadeemiline pere spordist võõrdub.**

Parimaks abinõuks oleks ja on seda juba osalt praegugi laialisem käsipalliharrastamine ja võistluste ning võistlusreiside korraldamine üliõpilaskonnas. Viimase suhtes peame jällegi eeskujul võtma Läti üliõpilaskonna Euroopa turneelt. (Ameerikas on käsipall eriti just üliõpilaskonna spordiks.) Laiema ulatuse saab aga asi arvatavasti alles siis võtta, kui meie saaliolud küllaldaselt paranevad. Seda ei ole aga kahjuks vist niipea loota, meil üldiselt maad võtnud loiduse, kitsarinnalisuse ning argtuse tõttu vastavates ringkondades, midagi ette võtta ning millegagi riskeerida, nagu meil seda kõrgjal võib märgata.

V. U.

(Järg 7. lhk.)

kohasusest siin sisuliselt kõnel- da, pean ainult oma kohuseks alla kriipsutada, et need voolud on meil pinda leidnud varemaltki ja just neile peaaesjalikult baa- seerubki hr. Idla töö. Kuigi hr. Idlal oma töötamiseetodi juures on oma isikupärasused, nagu see iga õpetaja juures suuremal või vähemal määral ette tulevad, ei saa see asjaolu tema töötamiseviisi milgi juhul reformiks muuta, kuna midagi olulist uut pole juurde toodud. Kehaliskasvatuse mõiste on kaunis laialdane ja teda ei saagi tervikult tutvustada ühel teatriõhtul ja seda peaks ka hr. Idla teadma ja mille tõttu võib tekkida paljugi arusaamatusi. Näiteks, meie ei tea, kuidas suhtub hr. Idla mängule ja kergejõustikule, millised ometi on mõödapääsematud faktorid kehalises kasvatuses. Samuti ei tea meie, kuidas tema suhtub algkoolialaste laste kehalise kasvatusse. Et neid küsimusi selgitada, tuleb kindlasti korraldada vastavaid näitetunde ühes teadusliste põhjendustega. Teatritekanne on ikkagi rajatud efektile, mille sihiks on publikule, kes raha maksab, pakkuda naudingut õhtut. Selles me näeme vastolusid hr. Idla ülesseatud põhimõtetes ja tegevuses. Nagu ta oma peasihiks üles seab isiku ja rahvatervise arendamise, kuid oma ettekanne- tes kipub efekti ja kaldub isegi kunstipärase vormini, millele appi võetakse isegi teatri horit- sont kunstipildidega. Arusaadav, et see oli tehtud selleks, et publiku heatahtlikku poolehoidu võita ning mille vastu ei saaks midagi kõneleda, kui see esinemiseõhtu poleks kannud kõlavat moodsa võimlemise demonstratsiooni nime. Teiseks, hr. Idlal on päris kategooriline seisukoht, et naiste kehalist kasvatust peab juhtima naine, kuna tegelikult hr. Idla ise peaaesjalikult nais- võimlemisega tegutsebki. Hr. Idla seab omale ülesandeks võimlemise meetodiliste võtete koostamist üheks tervikuks ja seda omakord kohastada eestlase psüho-füsioloogilistele omadustele. Sellest küsimusest on kõik kehaliskasvatajad huvitatud. Ja kui sel alal tahetakse mingit reformi läbi viia, siis ootame mitte ainult ilusaid sõnu, vaid teaduslisi põhjendusi, s. t. tuleb kindlate statistiliste andmetega ja uurimustega kindlaks teha, milliste omadustega ja sotsiaalsete elutingimustega erineb eestlane neist rahvustest, kelle kehaliskasvatuse meetodeid ja uurimusi meie kasutame.

Kui meil on käepärast võrdlused, siis võime öelda, mis meil puudub ning mis selle paranduseks vaja ette võtta. Meil on naaberrahvaid, kes oma olude ja iseloomuga meile sarnanevad — kas ei tuléks meil kõige pealt nende kehaliskasvatuse uurimustega tutvuneda, mille tõttu langeks ära hulga asjatut tööd. Millega kõigi selle asja juures aga leppida ei saa, on see,

1931. a. Euroopa esivõistlused maadluses.

(1. lkk. järg.)

se kohtunikkuude koosseisu juures võis tulemus ka vastupidine tulla. Z o m b o r y't, keda teisele kohale loodeti tulevat, võitis paremusega J o h a n s s o n i ja C h i a r i't, seljatas D v o r a g'i ning kaotas töökaotusega P i h l a j a m ä k i'le, saades seega viis pahemuspunkti ja langes edaspidisest võistlusest välja. Sakslane H e r i n g sattus alguses kokku kahe nõrga võistlejaga — B o r o s'i ja M o l l e t'i'ga, saades seljavõidud; kaotas töökaotusega P i h l a j a m ä k i'le. M a u d r seljatas M o l l e t, sai töövõidud M e z u l i a n'i'lt ja S c h r a c k'i'lt ning töökaotuse P i h l a j a m ä k i'lt. Tšehhi maadlus oli toores ja inetu — tarvitas määrustevastaseid võtteid, mille eesmärk oli vastasele vigastusi sünnitada. Isegi pealtvaatajaskond, kes müüdi oma meestele sümpatiseeris, avaldas rahulolematust Maudr'i esinemise puhul. Rootslase J o h a n s s o n i kaotus Zomborile ja Chiarile tuli ootamata. Tubliit maadles noor daanlane Schack.

Sulgkaalu tulemused:

1. K. Pihlajamäki, Soome — 3 pk. 1931. a. E. meister.
2. Hering, Saksa — 3 pk.
3. Maudr, Tš.-Slovakkia — 5 pk.
4. Chiari, Itaalia.
5. Zombori, Ungari.
6. Schack, Daani.
7. Mollet, Prantsuse.
8. Dworag, Poola.
9. Mulfiano, Itaalia.
10. Boros, Lõuna-Slaavia.
11. Johansson, Rootsi.
12. Thys, Belgia.

KERGEKAAL.

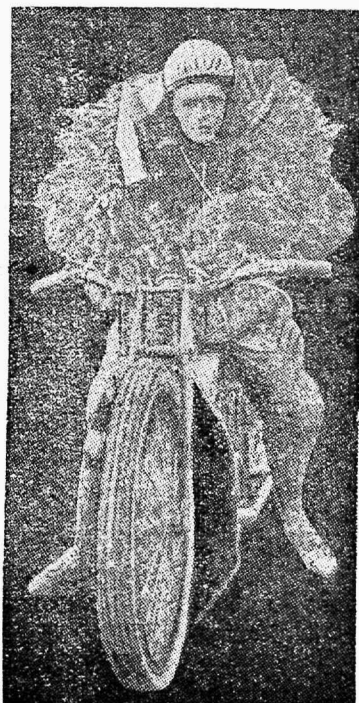
Arvu- ja konkurentsirikkamaid võistlusklasside esivõistlustel Parisell, Karlsson, Karpaty, Krahtoshvill, Mäki, Sperling ja Väli peavad enda vahel kohad jaotama. Võistlustel, eriti suurtel ja konkurentsirikkastel, mängib võistlejate kohalepääsemiseks tähtsat osa tema järjekorra number ja paremate jõudude asetus võistlustabelis. Satuvad kohe esimestel ringidel paremad maadlejad üksteisega kokku, on ühe neist väljalangemine paratamatu, kuna nõrgemad mehed seevastu pääsevad lõpuvõistlustele. Önnemees on see, kes esimesel kahel kolmel ringil maadleb nõrgematega, saavutades seljavõidud. Kergekaalus oli seks piltlik näide.

Paremad mehed — Parisell, Karlsson, Karpaty, Krahtoshvil, Mäki ja Sperling satuvad võistlustabelisse esimestena üksteisele järgnedes ja langevad välja: K a r l s s o n töökaotusega Parisellile, Krahtoshvillile; K a r p a t y töökaotusega Krahtoshvillile, Karlssonile, Mäki seljakaotusega Väli ja töökaotusega Sperlingile; Krahtoshvil — töövõidus Karpaty'lt ja Karlsonilt ja töökaotus Mäki'lt; Parisell loobul võistlemisest peale kaotust Dahlile. Pääsevad lõpuvõistlusesse Sperling, Väli ja Dahl. Väli seljatas Mäki, Nolteni, Fisherit, sai töökaotuse Sperlingilt. Viimane matš oli tasavägine ja põhjamaa kohtunikkuude koosseisu juures oleks otsus Väli kasuks olnud. Matši esimene pool oli tasavägine, parteris Sperling nagu vabamas asendis, kuna Väli rohkem kaitses seisukorras asub. Viimane neli minutit püstimaadlust — väike filekaal Väli. Võistlus, kus ühtki võit ei teostatud! Rootsi kohtunik tunnistab Väli võitjaks, kuna Ungari ja Tšehhi kohtunikud Sperlingile võidu andsid. Viimased põhjendasid Väli kaotust seega, et Sperling olla parterasendis vabamalt lasknud võtteid sisse võtta, kuna Väli sellele vaatamata pole suutnud neid läbi viia. Väli seevastu parterasendis olles end vaid kaitsnud ja vastase võtetest püüdnud lahti rabeleda, selle asemel, et vastase võtet pareerida vastuvõttega. Sperling sai töövõidu Väli'lt, Slangerilt ja Mäki'lt, seljavõidud — Noltenilt ja Pajorekilt. Kolmas auhinna-mees Dahl võitis tööga Pariselli, Slangerit ja Mulfiano, kaotas tööga Väli'le.

Kergekaalu tulemused:

1. Sperling, Saksa — 3 pk. 1931. a. euroopa-meister.

2. Väli, Eesti — 4 pk.
3. Dahl, Norra — 6 pk.
4. Slanger, Austria.
5. Pajorek, Poola.
6. Mäki, Soome.
7. Krahtoshvil, Tš.-Slovakkia.
8. Karlsson, Rootsi.
9. Mulfiano, Itaalia.
10. Parisell, Prantsuse.
11. Fisher, Lõuna-Slaavia.
12. Nolten, Holland.
13. Karpaty, Ungari.

R. Saulman

on endale uue spordiala valinud; nimelt võistleb ta edukalt ja lõikab loorbereid mootorratta spordis. Lähemal ajal kavatses ta alata mootorrattal reisi ümber ilma.

KERGEKESKKAAL.

M. Nordling, läinud aasta euroopa-meister, võidab Galegatti, Blazuca, Margowici seljavõiduga ning Kusnetsi ja Glansi töövõiduga. K u s n e t s seljatab Jörgenseni, Möscheli, saab töövõidu Samec'i üle ja kaotas Nordlingile tööga. Glans, keda rootslased kaalu võitjaks ennustasid, võitis tööga Sest, Jörgenseni ja Sameci, kaotas Nordlingile. K u s n e t s i matš Nordlingiga oli nõrk ja kahvatu; kuigi Nordling algsinutitel Kusnetsi parteri viis määrustevastastel ülejalatööga, oleks K. pidanud pääsetead leidma parterist ülesteismiseks, milleks võimalused ei puudunud. Nordling pookis K. sõna tõsisel mõttes 20 min.

Kergekeskkaalu tulemused:

1. M. Nordling, Soome — 2 pk. 1931. a. Euroopa-meister.
2. Kusnets, Eesti — 4 pk.
3. Glans, Rootsi — 6 pk.
4. Sesta, Austria.
5. Galegatti, Itaalia.
6. Jörgensen, Daani.
7. Samec, Tš.-Slovakkia.
8. Massop, Holland.
9. Möschel, Saksa.
10. Ederlyi, Ungari.
11. Blazuca, Poola.
12. Margowitš, Lõuna-Slaavia.

KESKKAAL.

Kümnest osavõtjast neli 1930. a. Euroopa esivõistluste osavõtjat — Kokkinen (1930. a. meister), Johansson (teine auh.), Kullisaar (kolmas auh.) ja Kraemer. Teistest osavõtjatest on nimetamisväärne veel Kavals ja Gruppioni, kuna ülejäänud kuuluvad keskmise tasapinna maadlusklassi ja konkurentsi ei valmista. Kindlad eeldused euroopameistri tiitlile olid Kokkisel, sest varematal esinemistel on tema alati oma vastaseid seljatanud minutite jooksul. Rootslane Johansson, kes, võib olla, hellitas lootust meistritiitlile, on Kokkisele kaotanud selja- või töökaotusega. Kuid vastupidi ootustele valmistas Kokkise esinemine kõigile pettumuse

— põlnud endist hoogu ega vastupidavust. Kuigi ta seljatas Kraemer'i, Glušak'i, Kavals'i, Freby'i, võitis Johansson seevastu teda ilmse ülekaaluga. Nende võistlus esimesel kümnel minutil oli tasavägine, kuid parterimaadluses oli Johansson täieline peremees, viies K. silda. Viimased neli minutit püstimaadlust kuulusid samuti Johansson'ile. Soomlased, kes K. võidus kindlad olid, tähendavad peale kaotust, et „kett rebenes sealt, kust nemad ei lootnud!“

Johansson seljatas Galuszka, Gruppioni, Kavalsi, ning sai töövõidu Kokkisel ja Kullisaarel. Lätlane Kavals tuli kolmandaks oma õnneliku järjekorranumbriga. Seljatas Glušak'i ja Freby'e ja omakorda kaotas seljakaotusega Kokkisele ja Johansson'ile. Kullisaarel head maadleja võimed, kuid taktika puudub täiesti. Võisteldes Gruppioniga algusest peale ülekaalus; püüdis vastast kiirelt seljitada ja alustas võistlust metsiku tempoga, ei arvestanud sealjuures oma vastupidavusega. Ristvõõ heitel keeras end üle õlgade. Teine matš oli Johansson'iga, kaotas töökaotusega.

Keskkaalu tulemused:

1. J. Johansson, Rootsi — 2 pk. 1931. a. Euroopa-meister.
2. Kokkinen, Soome — 3 pk.
3. Kavals, Läti — 6 pk.
4. Frebyl, Tš.-Slovakkia.
5. Gruppioni, Itaalia.
6. Kraemer, Saksa.
7. Glušak, Lõuna-Slaavia.
8. Stiedel, Austria.
9. Galuszka, Poola.
10. Kullisaar, Eesti.

POOLRASKEKAAL.

Rootslased panid raskekaalumehe Svenssoni, 1925. a. euroopameistri raskekaalus, poolraskesse, lootes seega võita nende põlist vastast Pellist. Svensson võitis oma vastaseid kiirelt ja seljatas Metzner'i, Vogedes'i, Vavra ja Neo. Lõpuvõistlusel meistritiitlile kaotas Pillisele. Viimane matš oli sedavõrt tasavägine, et isegi kohtunikkuudele valmistas paremuse otsustamine raskusi. Pellise võit tuli soomlastele ootamata ja valmistas üllatuse — viimasega kindlustasid soomlased omale parema rahvuse auhinna. Pellinen seljatas Petersons'i, Neo ja Gestvinsky, sai paremusvõidu Svenssonilt. Sakslane Vogedes tuli kolmandaks töövõitudega Petersons'i, Pointner'i ja Vavra üle. Sai seljakaotuse Svensson'ilt. Neo maadles hästi

vaatamata esmakordsele esinemisele välisvõistlustel. Seljatas poolaka Gestvinsky ja kaotas parematele meestele Pellisele ja Svensson'ile. Pääses lõpuvõistlusele ja maadles sakslase Vogedes'iga kolmandale auhinnale. Neljas koht igatahes väga rahuldav saavutus noore võistleja kohta.

Poolraskekaalu tulemused:

1. Pellinen, Soome — 1 pk. 1931. a. euroopa-meister.
2. Svensson, Rootsi — 3 pk.
3. Vogedes, Saksa — 6 pk.
4. Neo, Eesti.
5. Petersons, Läti.
6. Metzner, Lõuna-Slaavia.
7. Gestvinsky, Poola.
8. Vavra, Tš.-Slovakkia.
9. Pointner, Austria.

RASKEKAAL.

Nõrgemaid võistlusklasside E.-meistervõistlustel. Osa võitavad põlised Euroopa esivõistluste osavõtjad, nagu Nyström, Gehring, Urban ja Donaty. Nendele seltsivad eestlane Viikberg ja lätlane Zwienieks. Rootslased viisid läinud aasta poolraskekaalu Euroopa esivõistluste võitja Vestergreeni raskekaalu, kuna poolraskesse võitis end raskekaalumees Svensson. Muudatus sündis arvatavasti R. Oksa ettepanekul, sest viimastel maadlusmaavõistlustel, Eesti-Soome, arvustades raskekaalu maadlejaid, tähendas R. Oksa nende kohta, et hea kesk- või poolraskekaalu maadleja võib raskekaalu mehi võita. Oma arvamistes R. Oksa ei eksinud — Vestergreen võitis 1931. a. euroopa-meistritiitli, saades töövõidu Gehring'ilt, Viikberg'ilt, Urban'ilt ja Nyström'ilt. Teine auhinna mees Nyström sai töövõidu Gehring'ilt, Urban'ilt ja Donaty'lt, kaotades sealjuures töökaotusega Vestergreenile. Gehring kaotas Vestergreen'ile ja Nyström'ile, seljatas Donaty't ja Viikberg'i. Viikberg, kuigi esines läinud aastast paremini, ei oma taht võita, ehk nagu soomlased nimetavad — „puudub maadleja sisu.“

Kaalu tulemused:

1. Vestergreen, Rootsi — 4 pk. 1931. a. meister.
2. Nyström, Soome — 6 pk.
3. Gehring, Saksa — 6 pk.
4. Urban, Tš.-Slovakkia.
5. Viikberg, Eesti.
6. Donaty, Itaalia.
7. Zwienieks, Läti.

Võistlus parima maadlusrahvuse rändauhinna, mille omalajal annetas Rahvusvahelise maadlusliidu esimees Brüll, kujunes soomlaste ja rootslaste vaheliseks heitlemiseks. Kindlad eeldused võiduks olid rootslastel, kuid Svenssoni kaotus Pellisele tõi selguse — ühepunktilise ülekaaluga võitis auhinna Soome. Kolmandale kohale pääses Saksa, jättes Eesti neljandaks.

Käesolevad võistlused kinnitavad veel kord, et kreeka-rooma maadlus on põhjamaa rahvaste ala — seitsmest meistritiitlist kuus põhjamaale.

Rahvuspunktide järjekord:

1. Soome — 13 punkti.
2. Rootsi — 12 "
3. Saksa — 8 "
4. Eesti — 4 "
5. Itaalia — 2 "
- 6-7 Tš.-Slovakkia, Norra ja Läti ühe punktiga.

Notr. V—n.

Kõrvakiilud meistrivõistlustel.

Frahas peetud meistrivõistlustel krooniti diplomaatliku skandaaliga. Kolmanda koha pärast kõrbeskaalus maadlesid itaallane Nizzola ja prantslane Francois. Hulk publikust avaldas oma poolehoidu märksa nõrgemale prantslasele. Pealtvaatajate esimeses reas istusid itaalia koloonia liikmed; teiste hulgas ka itaalia saatkonna nõunik prints Sanseverino. Kui teises reas tšehhi printsile häbemähtult hüüdis: „Makkaroni“, keeras Sanseverino end ümber ja andis hüüdjale kõrvakiilu. Tekkis kisa-kära, söimlemine, rusikatega vehkimine. Itaalia maadlejad moodustasid kaitserõnga printsit ümber, et kaitsta teda marrulainud pealtvaatajate eest. Politsei segas end vahele. Prints esitas oma isikutõendused. Politsei kaasabil lahkus ta saalist.

Beldsinsky

loobus kergejõustikust, ajas ennast pommitõstmiseks tüsedaks ja harrastab nüüd suure innuga maadlust, kus tal suur tulevik ees. Kindel kandidaat Los Angelese mängudel.

Osvald Käpp New Yorgi meister.

Alfred Teearu teine vabamaadluses.

(Meie Ameerika kirjasaatjalt.)

3. ja 7. märtsil peeti New Yorgi esivõistlusi vabamaadluses, kus eestlastest Osvald Käpp ja Teearu eduga esinesid. Nii tuli olümpiameister Osvald Käpp esimeseks 155 n. kaalus.

Võistlused peeti kahel päeval — mõne päevase vaheajaga.

Kergemates kaaludes oli konkurents kõva rohke osavõtjate poolest. Nii oli O. Käpal 2 võistlust mõlemal öhtul, kus võitis kõiki seljavõiduga. Finaalis saavutas O. Käpp 16 sek. seljavõidu, mis oli neil võistlustel kiireim võit.

Raskekaalus püüdis konkurents, kuna võistlejaid oli kõigest kolm; nii peeti need ka ühel öhtul.

A. Teearu võitis esimese vastase punktidega; ta oli väga heas vormis. Teisel võistlusel ebaõnnestus Tee-

arul; nimelt kaotas ta mõnekümne sek., kuna komistas ja jäi parteri!

165 n. tuli meistriks Charley Humbert, keda O. Käpp on võitnud 3 korda.

Suurem ajaleht „New York American“ toob Osvald Käpa kohta väga kiitva otsuse, leides, et Osvald Käpp püsib peale olümpiaadi ikka endises heas vormis ja et Ameerikas võib O. Käpp olla 3 kaalu võitja. Praegu esines O. Käpp 155 n. kaalus, kuna 145 n. kaal on öieti Käpa; ka võib ta 165 n. vabalt võita. Leht märgib veel muuseas, et America Athletic Clubi, kelle nimel Käpp võistleb, on maadluses ka palju edenenud viimase aastal. On omale kõik paremad maadlejad hankinud ning seisab punktidega alati võistlustel esimesel kohal.

Kolm head: A. Kusnets, V. Väli, O. Käpp.

Märts, 20. New York.

Osvald Käpp tuli vabamaadluses 155 n. Metropolitan (New Yorgi osariigi) meistriks. Alfred Teearu raskekaalus teine.

19. märtsil sai peetud New Yorgis Madison Square Gardenis Metropolitan esivõistlusi vabamaadluses, tõstmises ja võimlemises ühel öhtul. Maadluse esivõistlused peeti varemalt 15. märtsil, kuna nüüd oli ainult poolfinaal ja finaali.

O. Käpp võitis E. Lutteke 2:27 ja finaalis Humberti 2 lisaajaga paremusena, Al. Teearu kaotas punkt. Starkile ja finaalis võitis Otto Grimmi 3:07.

TÕSTMISE TAGAJÄRJED.

118 n. Ross Dino. Saksa America C. 736 n.; 128 Anthony Terlozzo America C. 830 n.; 136 n. Willie Goeltz America C. 819½ n.; 148 n. Max. Röhrer Am. A. C. 891 n.; 165 n. George Horn Saksa Am. C. 918 n.; 181 n. Hans Ehrhardt Saksa Am. C. 896½ n. Raskek. Willie Röhrer Am. A. C. 968 n. Anthony Terlozzo tegi kolm Am. uut rekordi 128 n. kaalus: ühe käega tõuge 159½ n., kahega surumises 170½ n., ühe käega rebimises 137½ n. George Horn 165 nn. kaalus kahega surumises 187 n.

Ameerikal puuduvad head tõstjad, nagu näha tagajärgedest, enamik kohiti võitis Saksa clubi. Järgnevate meeste tagajärjed olid väga nõrgad.

Humbert, keda O. Käpp võitis, tuli 1. märtsil New Yorgi esivõistlustel 160 n. meistriks.

Pennsylvania ülikoolis peeti meistervõistlusi. 1 miili jooksus võitis Carl Coan, ajaga 4:15,2, mis on 2,4 sek. võrra parem üliõpilaskonna rekordist, George Bullwinkle aeg oli 4:19,4. Miili teatejooksu aeg oli 3:17,8. Jooksid Edwards, Steel, Healey ja Carr. Berlinger tõukas 14,80. O'Connor ja veel 3 meest hüppasid 189. Eddie Tolan jooksis 60 mtr. 6,2 sek.

Norra sisevõistlustel Tommelstad hüppas hoota kaugust 331,5, kuna hoota kõrgust Seeborg hüppas 156. Sama oli ka Tommelstadi tagajärg. Norras kolmikut ei hüpata.

Soome sisevõistlustel tennis tulid meistriteks: Henkel; prl. Brunou; Eihner ja Henkel; prl. prl. Brynou ja Lindfors; prl. Brunou ja hra Grotenfelt. Noortest võitis Kotschack.

Spordiäri „Esto“ juhataja

B. Abrams

on abiellunud kuulsa tantsitariga. Noorpaar sõidab lähemal ajal Ameerikasse.

Tartlaste poksivõistlused.

28 matshi maakonna meistritiitlite peale.

Harva on nähtud Tartus säärast rohkearvulist kindameeste esinemist nõõringis, kui hiljuti peetud Tartu-maa poksivõistlustel. Kohtas 34 noormeest 28-es paaris. Kohtamised olid võrdlemisi ägeda iseloomuga, mida peaks tõendamaks ka rohkearvuline knock-outide arv. Osavõtjaid oli ainult Tartu Kalevist ja NMKÜ-st, kes ka ainukesed poksijad harrastavad spordiorganisatsioonid kohapeal. Punkte kogus NMKÜ-le 27 ja Kalevile 20, kusjuures kaheksast meistrikohast läks esimesele 5 kohta, mis annab NMKÜ poksijaile parima küpsustunnistuse kui kalevlastele.

Kärbeskaal oli kuue osavõtjaga. Seer (Kalev) lõi ägedas heitluses Mällot (NMKÜ) punktidega. Traksi (N.) vastane Vaaser (N.) langeb 2. ringil knock-outi ja samuti Saagi (N.) vastane Heimann (N.). Ka teise vastase Traksi pöörutas Saag knock-outi.

Kärbeskaal: 1. Saag, 2. Traks, 3. Seer.

Kukkakaalus võistles neli meest. Litsak (K.) lõi punktidega Sulbat (N.), kuna eesti meister Lillemäe vastane Redel diskvalifitseeriti valelöödide pärast. Sama nähe kordus Redeliga Sulba vastu, kuna Lillemägi lõi punktidega Litsakit, kes üsna korralikku vastupanu näitas meistrile.

Kukkakaal: 1. Lillemägi, 2. Litsak, 3. Sulba.

Sulgkaalus oli viis meest. Üle mõne aasta esinev Meister (K.) lõi punktidega Allikut (K.), samuti Laumets (N.) Sammast (N.). Edasi lõi Meister Rekkerti (K.) knock-outi ja Laumets diskvalifitseeriti Meistri vastu.

Sulgkaal: 1. Meister, 2. Laumets, 3. Rekkert.

Kergejõustiku sisevõistlused Narva-Jõesuus.

22. märtsil korraldas N.-Jõesuu spordiselts „Kalevala“ kergejõustiku sisevõistlused. Kuna koha peal puudub võimla, siis on võistluste korraldamine ja treening pea võimatu. Seekord korraldati võistlused k.s. „Kalju“ peosaalis. Tagajärjed olid üldiselt head, nii mõnigi eriti hea. Neist võiks nimetada E. H a n s e n i tagajärgi hoota kaugushüppes 2,85 mtr. ja hoota kolmikhüppes 8,65 mtr. Head olid ka R. Meitsi ja M. Nunde tagajärjed kõrgushüppes 1,50 mtr. Noortest näitasid häid tagajärgi R. Schkuubel ja F. Birkenfeld. Esimene hoota kolmikhüppes 7 mtr., teine kõrgushüppes 1,40 mtr.

Iiri karikavõistlustel võitis lõpumängus Linfield Ballymenat 3:0.

Johnny Risco uus kaotus.

New Yorgis 10.000 pealtvaataja junresolekul pidi Johnny Risco vastu võtma punktidekaotuse ameeriklase Stanley Poredalt. Risco polnud oma noore vastase temponi kasvanud ning vaevaga suutis end ringide jooksul püsti hoida. Võistlus pakkus vähe huvi.

Lõunaslaavia võitis Balkani karikamängus Kreekat jalgpallis 4:1.

Manchesteris peeti karikavõistlust Evertoni ja West Bromwich Albioni vahel tagajärgel 1:0 viimase kasuks. Pealtvaatajaid oli 69.241 ning sissetulekud 7.629 naelsterlingit ehk 138.000 krooni.

Tshehhoslovakkia-Ungari maavõistlus jalgpallis lõppes 3:3.

Taani-Rootsi maavõistlus poksipunktidega 4:4 andis võidu Taanile võidu läbi raskekaalus. Rootslased arvavad, et nemad oleks pidanud võitjaks tulema punktidega 5:3 või isegi 6:2. Neile tehtud ülekohut.

Kergekaal oli esindatud nelja mehega. Jaasen (S.) lõi Freid (N.) tugeva punktide-ülekaaluga ja Kilk (N.) Soomet (N.). Edasi lõi Jansen Kilk punktidega ja Frei Soomet knock-outi.

Kergekaal: 1. Jansen, 2. Kilk, 3. Frei.

Kergekeskkaalus esines neli meest. Grossthal (N.) vastane Nagel 2. (K.) diskvalifitseeriti, kuna Vahi (K.) lõi tugeva ülekaaluga Nagel I (K.), kes hiljem vennale andis loobumisvõidu. Ägedas matsis Vahi lõi Grossthalit knock-outi 3. ringil.

Kergekeskkaal: 1. Vahi, 2. Grossthal, 3. Nagel 2.

Keskkaalus oli kuus meest. Vassil (K.) annab 1. ringil Johansonile (K.) alla, samasuguse võidu saavad veel Luiga (K.) ja Koorits (N.). Luiga lööb 2. ringil Johansonit knock-outi. Ent Kooritsa vastu esinedes kukub Luiga ise knock-outi.

Keskkaal: 1. Koorits, 2. Luiga, 3. Johanson.

Poolraskekaalus on kolm meest. Kübar (K.) lööb Tamme (K.), kuna Kangru (N.) vastu esinemisel Kübar diskvalifitseeriti.

Poolraskekaal: 1. Kangru, 2. Kübar, 3. Tamm.

Raskekaalus Lukkin 2. (N.) mängib Madiga (N.) kokku ja viimane laseb end välja lugeda.

Raskekaal: 1. Lukkin 2.

Võistluste ainukeseks vahejuhtumiseks oli Kübara diskvalifitseerimine, mis võeti vastu vilekontserdiga. Clinchisid mõlemad, nii Kübar kui Kangru. Raske oli öelda, kumb neist seda rohkem tegi. Vast oleks olnud õiglasem mõlemad ehk mitte kumbagi diskvalifitseerida ja sellega oleks ära hoitud kalevlaste ja nende poolehoidjate pahameeletorm. Üldiselt esinesid ringikohtunikud Lukkin 1. (N.) ja Tedre (K.) hästi.

Noortest poksijaist olid lootustandvad Litsak, Frei, Kilk, Luiga ja Kangru, kel näib poksihinge rohkesti olevat ja kes praegu kaugelki veel oma arenemisepilul ei peaks olema.

Ameerikas peetud ujumisvõistlustel on koolipoiss Leonard Spence 100 yardi rinnuli ujunud 1:08,1. Ta vanema venna Walter Spence nimel seisab selle maa ilmarekord ajaga 1:07,4. Näib, et vanem vend varsti noorema velle võimetele alla vanduma peab.

Valter Spence ujus veel jaanuaris uue ilmarekordi 300 yardis rinnuli ajaga 3:42,2. Senine ilmarekord oli 3:45, mis samuti Spence nimel.

Pildil Walter Spence.

Pärnu ringvaade.

Spordielu ülevaade linnulennult.

Talispordi tagajärgi. Kergejõustiklased murdmaastikul.

(Ruumipuudusel viibinud.)

Pärnu spordiliidu värske esimees „Kännu“ Tam m kõneleb meie kaastöölisele Pärnu momendi sportlikust olukorrast järgmist:

Praegu on hoos intensiivne treening Juku Meimeri juhatusel ning kuulduste järele seda võrreldes meie teiste sporditsentrumite talise ettevalmistusega, võib sellega jääda täielikult rahule. Kindlasti võib loota uute nimede kerkimist kergejõustikus seniste kõrvale vastalgaval hooajal.

Raskejõustikus on olukord momendil otse katastroofiline;

masendava pildi sellist andis maadluse- ja tõsteesivõistluste õhtu. Maadlust, sõna otseses mõttes, üldse ei olnud, välja arvatud kolm sintlast, velled August ja Johann Adamsonid ning Jürkson, Äärmiselt kahvatult esinesid pärnlased, kel puudub juhtiv ja hoolitsev käsi. Sindi August Adamson hoiab mehi kindlalt treeningus ning neile jagades õpetusi maadluskunsti saladusist.

Tõstmises jäid saavutused palju kehvemaks mullusest esivõistlustest. Edusammu on teinud vaid kolm tervislast Hans Saal, Salman

Haitov ning Hans Koop, kes ületasid oma eelmise aasta tagajärgi. Samuti hinnatav oli väljaspool konkurentsi seisva Aleksander Kasse suurepärase kogusumma. Teiste tõstjate saavutused olid nõrgad.

Raskejõustikus annab liialt tunda võistluste vähesus, üks võistlusõhtu hooajal!

Talispordi alust ei saa edeneda kiirusutamise ning jääpall liuvälja väikse tõttu, uisusõidu ring napilt 170 mtr. Jääpallis puudub Tervisel vastasmeeskond. Kiirsõidus on parim noor koolipoiss Kallaspoolik, kellest võib tõusta lootustandev talispordlane. Ilusõidus on mindud aasta jooksul tugev samm tagasi, kus ainsa rahuldava sportlaspaarina tuleb nimetada vellesi Salman ja Mulla Haitovi.

Suuri edusamme tuleb märkida eriti suusaspordis, milline ala leiab tänavu massilist harrastamist. Hoo vaibumist on karta liig väheste võistluste korraldamise tõttu.

Käsipallis läks kõik hästi kuni jõuluni. Vahepeal lavastati kahe kuu jooksul vaid kaks võistlust ning mängijate hea hoo ning innu rõõvis viimane pealinna võistlusreis, kuigi

sealne arvustus rahule jäi pärnlaste esinemisega.

Häbiplikiks Pärnule on rohkearuvalise naispere juures —

naisspordi nõrk tase, õigem selle täieline puudumine.

Suure sammu oleme sest ajast jõudnud edasi, mil astus Pärnu tegevusse võimlemisõpetajana Juku Meimer, kes omab laialdase teadmiste tagavara, kuid puudub veel praktika.

Suuresti on paranenud seltsivaheline läbisaamine möödunud suvest alates; lahkeliisid ei ole.

Pärnu kohalikes ajalehis puudub pea täielikult sportlik arvustus. Isiklikult pooldan ja soovin teravat arvustust, puuduste ja väärnähtuste halastamatut toomist päevavalgele, et hoiduda analoogilisest vigust tulevikus. Imelikuna tundub mõnede sportlaste tegevus, sulgedes ligipääsu ajakirjanduse esindajale!

Palvapäeval korraldas Tervis maa-konna esivõistlusi kiir- ja iluuisutamises, millest osavõtjaid kogus kümne ümber. Kiirusutamises võitis kõik neli ala Kallaspoolik Vapurusest. Iluuisutamises meestele tuli meistriks Salman Haitov, naistele pr. Tomson, segapaarissõidus neid Hilda Mihkelson ja Mulla Haitov

Pühapäeval tegid Pärnu kergejõustiklased kolmanda käigu — ning jooksuharjutuse murdmaastikul Juku Meimeri juhatusel. Osavõtjaid oli 20-ne ümber ning maa ulatus umbes 10 klm.

vastseil jubilaareil oli kaasa kõnelda „lõviosa“, Virkusel 35 p. ja Teinbergil 22 punktiga.

Sügisel möödus seitse aastat esimesest korvpallimatshist Pärnus. Esiklavastusel kohtusid Vapuruse esimene ja teine garnituur, milliseist mängijast käesolevani mängus püsinud kolmas jubilaar Karl Vabrit, kes vasakäärast siirdunud kaitsesse ning juubelivõistlusel tõstjast surujaks, ületades tavalise viimase kohatäitja — Pärnu vanima käsipallitaja, kes viibis juubelivõistluse ajal haigevoosis.

15. märtsil lavastati Pärnus talvise hooaja suurim sportlik ime — naistele esimene käsipallimatsh hooaja jooksul! Mängiti keskkoolide võistluste-tsüklis korvpallimatsh tütarlastegüm. eitusnaiskonna ning sama kooli ühe klassi vahel. „Loomulikult“ võitis viimane eitusnaiskonda 4:2. Suurim ime jäi seekord küll tulemata, palju ei puudunud, et matsh oleks lõppenud korvideta! Viskekunst oli mängijail täiesti tundmatu.

Käesoleval kevadel täitub sellest 10 aastat, mil praegune spordijuht Juku Meimer esmakordselt oda lennutas koolinoorsoo võistlusil, jäädes 33 mtr. neljandale kohale. Järjekindlalt eduteed sammudes tõusis Jukust maailma kaheksas odaheitja — 1928. a. Amsterdamil olümpiaadil. Soovime Jukule lähenevaiks puubeliks raugematut tööisu Pärnu spordikultuuri tõstmisel ning odaheites 2x33 mtr. täitumist eeloleval hooajal — juubeli saavutusena.

A. P.

Cambridge-Oxford ülikooli vahelise sõudevõistluse võitis tänavu Cambridge, kes seega 42:40 vastu juhtimisele asunud.

Tall. NMRÜ neli matschi Pärnus. Vaprus võitis MMRÜ korvis 39:37!

7. ja 8. märtsil korraldas Vaprus oma kolme nimekama käsipallitaja juubelivõistlusi, mil külalisena esines Tallinna NMRÜ. Neil päevil täitus Herbert Virkusel ja Martin Teinbergil 5 aastat ning Karl Vabritil 7 aastat startimisest käsipallis.

Laupäeval mängis NMRÜ võrgus Vapurusega ning korvpallis Tervisega. Võrkpallis esinesid pärnlased kahvatult ning kaotasid 2:0, punktid 15:11 ja 15:10. Korvpallis oli täieline „kassi ja hiire mäng“. Tervis ei suutnud avaldada vastupanu pealinlastele, mängu lõpu eel püsis pall enamuse aja välja keskel, kust tehti aina alg- lõõke korvisajajärele. Võitis mängulevalt NMRÜ 65:12, poolaeg 31:7.

Pühapäevane mänguõhtu kujunes üle ootuste suurepäraseks ning pärnakad-vapurused esitasid hooaja parima või õigemini kõigi-aegade parima korvpalli partii, mida üldse nähtud Pärnus seitsme aasta jooksul. Tall. NMRÜ tuli võtta vastu kaks kaotust, nii võrgus kui ka korvpallis.

Võrkpallis võitis 80-minutilise äärmiselt pineva ja tasavägise matschi järele Pärnu linnameeskond NMRÜ 2:1, punktid 14:16, 16:14 ja 15:12.

Kahe võistluspäeva sensatsioonilisem resultaat saavutati Vapuruse ja NMRÜ vahelises kohtamises korvpallis, millise matschi

võitis Vaprus 39:37.

Kohe algminuutil paneb Vaprus jahmatama vastaseid, kui ka publikut, kruvides seisu 6:0 NMRÜ kahjuks. Pealinlased koguvad endid ning siis algab pöörane tormijooks „edule“, neljal korral suudab NMRÜ viigistada seisu, kuid juhtimise haarab moment hiljem siiski Vaprus! Tagajärje 21:17 juures on esmakordselt ees NMRÜ. Poolaja võidab NMRÜ 31:26. Teise algul hakkab Vaprus vähendama vahet ning viigistabki ja pääseb lõpu eel viiekuue silmaga ette. NMRÜ pöörane heitlus võidule ei anna tagajärgi ja lõppvõit on Vapuruse edu 39:37.

Herbert Virkus.

Martin Teinberg.

Kilde.

Kolmel talvel on korraldatud Vapuruse ja viimasel ajal ka Tervisel ning saksa spordiringilt talvel naistele võimlemistunde. Algaastail oli osavõtt massiline — sageli kuni 80 naist. Viimasel ajal see arv vähenes kohutavalt kõigi seltside juures, Vapuruse grupp lõpetas iseisesevalt tegutsemise sügisel ning Tervise grupile ütles juht Juku Meimer ka hiljuti „adjöö“, sulgedes ukse väljastpoolt — vähesel osavõtjate tõttu.

Seega on antud Pärnu 12-tuhandelisele naispererele pankrotitunnistus sportlikul täiel rindel.

Sügisel kavatses liit korraldada võimlemistunde vanahärradele ning vastav teade pandi ajalehisse. Määratud ajal oli kohal kaks „vanahärrat“. Kumbki lootis näha kaaslast õpilasena, sest sel päeval rohkem mehi ei ilmunud. Tunnini siiski ei jõutud, kumbki härra end ei alandanud teise ees, sest liit oli palunud

mõlemad „ükshaaval“ tundidele juhtiks. Üksteisele „tunniaandjad“ olid Pärnu spordisuured Juku Meimer ja „Kännu“ Tam!

Et liidu endine juhatus unustas „arusaamatuse“ enne hingusele minekut lahendamata, on vanahärrade tunnid praegugi algamata!

Kui Meimeri isiklikul initsiatiivil ja juhatusel algasid jõulueel meeste võimlemistunnid, siis sellest teada saades lausus endine liidu „protokollitsem“ pahaselt: „Meil (liidus. A. P.) ei ole veel tundide algpäev otsustatud. Kelle korraldusel lähevad tunnid?“ Liidult otsuse ootamisel oleks seda oodatud vist praegugi! Vähem ametlikkust, rohkem asjalikku tööd!

Seitsme aasta jooksul on olnud Pärnu rekordilisemaks võistlustagajärjeks korvpalli resultaat 74:3, millise vahekorras saavutas Vaprus Valga meeskonna vastu 1928. a., kus

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

Ladus saadaval kõiksugu SPORDI-ABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad mõõdukad.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19
Telefon 20-19.

Soovitab oma valmistatud

spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Kaubamaja

„SPORT“

5. Karja tänav nr. 18,
Kõnetraat (2) 23-00.

Täielikum spordiäri Eestis.

Soovitab suures valikus
kõiksugu sporditarbeld
kodu- ja välismaa lehestest.

Täielik jalatööde osakond.

Kas Ernst Idla võimlemisgrupis esinemisega on sportlased rikkunud asjaarmastaja määrusi?

Ekraaveliit peab küsimuse lahendama.

On tõsiasi, et asjaarmastaja mõiste ja määrused ei leia rahvusvahelise pere sportlistes ringkondades seda poolehoidu ja austamist, mida nemad väärivad ja millest varemalt piinlikult kinni hoiti. Püütakse määrustest mööda hiilida ja soodustatakse n. n. „varjatud professionalismit.“ Teiselt poolt näeme aga, et spordiliikumist juhtivad organisatsioonid püüavad leida vastuabinõusid, et asjaarmastaja spordiliikumist määrustekohaselt vaos hoida. Ei saa mainimata jätta, et meil samad nähtused korduvad. Kuid meie, kui sportliselt noor rahvus, kus spordiliikumine rajamisel, kus liikumisel puudub kindel suun, peame seda enam valvel olema. Saadud haavad tulevad alguses välja arstida, sest hiljem nõuab see meilt suuremaid ohvreid.

Küsimus käsitleb nimelt Ernst Idla võimlemisdemonstratsioonides esinenud Ekraaveliidus registreeritud sportlasi. Võimlemine, kui osa liitu koondatud spordialadest, kuulub üldmääruste alla. Määrustekohaselt võivad liidus registreeritud sportlased võistelda ainult liitu kuuluvate organisatsioonide võistlustel, seltsi ülesandel, kuhu võistleja kuulub. Sama on maksev demonstratsioonide kohta; selts, kuhu sportlane kuulub, peab esinemiseks loa muretsema. See on maksev liitu kuuluvate seltside omavahelises lähikäimises. Mis puutub E.

Idla rühmade esinemisest osavõttu, siis, kui ühe isiku ettevõtetest, on osavõtmine täiesti keelatud. Nii saan mina aru, samuti mitmed sporttegelased, kes küsimuse üles tõstsid.

Olen kaugel igasugusest kahtlusest E. Idla vastu, tean hästi, et ettevõtte on suurte kuludega ühenduses, ja vaevalt suudab ja tahab tema osavõtjatele tasu esinemise eest maksta praegusel korral ja ka tulevikus (kui ki kurjad keeled kõnelevad, et üks osavõtjaist, teenistusest isik M. olla ülespidamiseks toetust saanud). Meil puuduvad kindlustused, sest E. Idla isiklik ettevõtet pole õigus ega võimalus kellelgi kontrollida. Kui sportlased esinevad laulukoorides ja tantsutruppides, siis olgu tähendatud, et need alad pole kvalifitseeritud asjaarmastaja mõiste alla.

Küsimusega on pretsedent loodud ja Ekraaveliidu juhatusel tuleb oma autoriteetlik otsus teha.

Millised tagajärjed küsimusel, selleks näide. Kujutage ette, et keegi nupukas mees asutab raskejõustiku või poksiinstituudi kabineti. Poks ja raskejõustik on tulutoovamad spordialad kui võimlemine. Mees võtab õpilasi vastu, annab neile õpetust ja korraldab neile demonstratsioone ja esinemisi. Loodan, kui tema oma poe „G. Marinas“ või kuskil provintsis lahti lööb, siis vähem tulu pole, kui elukutselistel väljaastumistel. Saades

sissetulekuid, on temal hea teenistus, mis võimaldab, et äri paremini õitseks, teatud tasu eest, kuidugi varjatud kujul, paremaid jõude-sportlasi asjaarmastajaid oma poole tõmmata. Kuidas sarnane teguviis meie spordiliikumisele mõjuks, peaks igale selge

olema, ka neile sportlastele ja sporttegelastele, kelle ülesande on meie spordiliikumise juhtimine ja määruste järgi valvamine, kuid kes käesoleva küsimusega seotud on.

Joh. Villemson.

Narva „Võitleja“ juubelipidustused. Spordiosakond sai lipu.

29. märtsil pühitses Narva karskusselts „Võitleja“ spordiosakond oma 20-aastase tegevuse juubelit. Kell 3 päeval seltsi saalis oli pidulik aktus, mille avas osakonna esimees J. Metsatalu, tuues ülevaadet osakonna tekkimisest ja tegevusest. Karskusselts „Võitleja“ poolt annetati osakonnale nägus lipp. Narva linna poolt tervitas abilinnapea Bachmann, andes üle ümbriku tshekiga. Eesti Spordi Keskseksi poolt tervitas sekretär A. Mändvere, avaldades imetust, et Narvas spordiliikumine on suutnud leida laialdast poolehoidu, mille tõenduseks täiskiilutud saal aktusel. Kehakultuuri Sihtkapitali valitsuse poolt tervitas inspektor E. Idla, selgitades kehakultuuri tähtsust meie riiklises elus. Kohapealsed organisatsioonid tervitasid juubilarit, oli saabunud üle 30 telegrammi teiste linnade spordiorganisatsioonidelt ja üksikutelt tegelastelt.

Aktusel demonstreerisid „Võitleja“

nais- ja meesvõimlemisgrupid O. Topmani juhatusel.

Kohalikkude organisatsioonide ja tegelaste poolt annetati rida auhindu eeltulevateks võistlusteks.

Õhtul oli kontsert-pidu ühes sportliste ettekannetega. Kontsert-osa täitis K. Ots, kes omal ajal oli ka spordiosakonnas tegev. Nais- ja meesvõimlemisrühmad täiendasid kava nii rühmavõimlemisega, kui ka riistadel. O. Topmani tüse töö on annud vilja, kõik harjutused sooritati võrdlemisi puhtalt ja andsid meeldiva pildi.

„Võitleja“ spordiosakond on teinud tisedat tööd kehakultuuri alal Narva linnas ja suur osa sellest tööst on langenud osakonna esimehe J. Metsatalu arvele. Mitte ainult sportlised organisatsioonid ja sporttegelased ei ole tunnustanud seda intensiivset tööd, vaid Narva omavalitsus ja Narva linna kultuurilised organisatsioonid on leidnud vajalikeks toetada kehakultuuri liikumist omas linnas.

Sportnõukogu oli koos. Provintsi esitajate rahulolematu Sihtkapitali valitsuse inspektori tegevusega.

22. märtsil oli sportnõukogu koos. Koosoleku avas abiesimees Martin protokoleeris E. Lepp. Keskkliidu juhatus aruande kandis ette sekretär A. Mändvere. Aruandest selgub, et keskkliit on elanud kokkuhoiu tähe all; on saavutatud kokkuhoiu büroo ametnikkude palkades, üüris, Spordi-

lehes ja staadionil. Aruanne võeti vastu ühelhäälel. Referaate kandis ette Joh. Villemson ja H. Visman. J. Villemson omas referaadis valgustas meie sportorganisatsioonide tööd ja näitas neid siht ja teid, milliste järgi tuleks käia, et spordiliikumist laiendada hulkadesse viia. H. Visman valgustas spordiliikumist välismaal viimase hooaja kestel, toonitades, et riigid kulutavad hiigla summe spordiliikumise peale, et valmistada olümpiamängudeks.

H. Veem omas referaadis tõi ülevaate provintsi organisatsioonide tegevusest, otsides teid, kuidas provintsi sportlast liikumist muuta intensiivsemaks ja kavakindlamaks. Leidis, et iga maakond peaks saama ühe palgalise jõu (palk võib olla minimaalne), kes kohapeal oleks liikumise hingeks, organiseerijaks ja tegelikuks juhiks. Summe selle palgalise jõu jaoks peaks kohapeal leiduma, selleks vaja kas või iga aasta korraldada loteriid, oleks vaja selleks umbes 300–400 krooni. Pikemaid vaieldusi tekitas sihtkapitali valitsuse inspektori tegevus. Kokkuleppel sihtkapitali valitsusega pidi viimase inspektor E. Idla andma aru oma tegevusest möödunud hooajal. Inspektor aga jättis selle tegemata, lugedes paremaks lahkuda koosolekult. Provintsi esitajad toonitasid üksmeelselt, et seni, eriti aga viimasel hooajal, pole provintsil mingit tulu olnud inspektori tegevusest. On küll palutud inspektor mitmel korral loenguid pidama, kuid lubadustele vaatamata on tema tulemata jäänud.

raid teeneid. Nii näeme ühe aja-lehe veergudel ilmunud artiklis tähenduse, kus kriipsutakse alla hr. Idla suuri teeneid naisvõimlemise propageerimisel välismaal ja tema naisrühmade esinemise suurt edu Soome võimlemispidustustel. Meie kõik teame, et nende rühmade tegelik juht ja õpetaja oli hr. Müür, kuna hr. Idla oli ainult ekskursiooni administratiivne korraldaja. Pole kuuldud, et hr. Idla oleks seda eksitust kusagil öendanud.

Lõpuks paneb mind imestama üks asjaolu. Nimelt hr. Idla hindab väga madalalt meie kehaliskasvatajakonna võimeid, kes enamuses saanud pedagoogilise ettevalmistuse ja kelle seas on palju kõrgema haridusega isikuid, samas aga tõstab esile oma rühmades töötavaid abijõude, „assistente“, keda loeb hästi teoreetiliselt ja pedagoogiliselt ettevalmistatud jõududeks ja sellega ka eeskujuks meie kehaliskasvatajakonnale. Lubatagu kahelda nende kompetentsuses ja teadmiste allikates. See näitab, et ühest küljest võetakse asja väga kriitiseerivalt, nõudlikult, teisest küljest lastakse minna päris juhulikult. Kui ühes ajalehes nimetati meie kehakultuuri olukorda „paksuks supiks“, siis niisuguste võtetegeedetakse seda suppi veelgi paksemaks.

L. Kalmet.

E. Idla võimlemisrühmade esinemise puhul „Estonias“.

(3. lhk. järg.)

et selle esinemise reklaamimisega on liiale mindud ja olusid vassitud. Vähe sellest, et kõlav pealkiri ei vasta sisule, püütakse tõendada, nagu ajakirjandusest võib selgesti välja lugeda, et see, mis hr. Idla teeb, on ainuke värskem vool meie kehalises kasvatuses. Kõik tunduvad tardonuna ja paigaltammuvana. Ei taha meie kehaliskasvatuse olukorda kiitma hakata, selleks on puudusi veel liiga palju, kuid nii kurb see olukord ka ei ole. Viimastel aastatel on välismaa ülikoolidest hulga uusi jõude juure tulnud, kellede mõjul ja kaasabil paljugi värskendust meie kehaliskasvatusesse toodud. Kui küsitakse, miks neid pole kuulda ja nad ei esine avalikult, siis võib selle kohta tähendada, et enamuse kehaliskasvatajaid on seotud tagasihoidliku kasvatusetööga noorsoos, mis on ka nende otsekohe ülesanne, ega harrastata avalikke esinemisi. Oma põhimõtete propageerimist on korraldatud ainult näitetundide kaudu asjatundlikus ringkonnas. Pidulikud esinemised, kui neid korraldatakse, on ikkagi vastava rühma või õpilaskonna tippsaavutuste demonstreerimised, millise sildi all need esinemised ka sünnivad. Paar näda-

lat enne hr. Idla esinemist oli mul juhuse näha ühe kooli võimlemise esinemist tuntud õpetaja juhatusel „Estonia“ kontsertsaalis. Neid rühmi ei nimetatud küll musterrühmadeks, kuid võimetelt ületasid mitmeti hr. Idla musterrühmi. Kahju, et hr. Idla seda pealt ei näinud, vastasel korral oleks ta kindlasti veendumusele jõudnud, et tuleb palju tööd teha, enne kui pretendeeritakse musterrühma nimetusele. Kui tavalik keskkool, kellel esinemine on kõrvaline asi, suudab ületada n.-n. musterrühma võimeid, siis jääb küll väga nigel mulje neist musterrühmadest, ja näitab, et on alahinnatud meie üldist kehalist kasvatustööd. Hr. Idla tundub liiga kärsituna oma töös ja kipub resultaate enne näitama, kui need küpsed on, mida sarnasel looval töö, nagu hr. Idla oma ülesandeks seadnud, teha pole kohane. Võib olla kunagi hr. Idla poolt avastatakse eesti kehakultuurile põhjanevaid reforme, mille üle meie tohiksime ainult rõõmustada, kuid seni jääme ootama ja lootma temalt ja tema rühmadelt sisemist enastarendavat tööd.

Ei saa tähelepanemata jätta eetilist seisukohast, kus isegi enda arvel lastakse paista vöö-

Keskkliidu ja sihtkapitali valitsuse kokkuleppel oli inspektor kohustatud vähemalt üks-kolmandik oma tööjõudu andma provintstile, korraldama loenguid ja instrueerima kohapealseid tegelasi; kahjuks on see kõik seni tegemata jäänud. Nõukogu avaldas soovi, et siin tuleks selge piir tõmmata inspektori tegevuses ja nõuda tema tööd laiendamist ka provintsi peale. Tallinna esitajad toonitasid, et nendel ei olevat ka positiivseid tulemusi inspektori tegevuses.

Aruanded kohtadelt töid selgust spordiliikumise kohta üle maa; igal pool majanduslik kitsikus annab ernast tunda; kuid sellele vaatamata huvi spordi ja kehakultuuri vastu tõuseb alata.

Koosolek möödus täielise üksmeelse tähe all ja kõik otsused tehti ühelhäälel.

Eesti esivõistlused tõstmises.

Uued meistrid: A. Kask, R. Teitelbaum, M. Oley, K. Oole ja O. Luiga.

Rohkem tähelepanu tõstmise levitamisele.

1931. aasta esivõistlused tõstmises peeti Vs. „Spordi“ korraldusel 28. ja 29. märtsil seltsi ruumes Falgi aias. Võistlustel oli esindatud kuns spordiseltsi 17 osavõtjaga. Esimesel võistluspäeval viidi läbi kolm tõstet (kahega surumine, ühega tõuge ja ühega rebimine), kuna pühapäevaks jäi kahega rebimine ja kahega tõuge. Uuteks Eesti meistriteks tulid käesolevaks aastaks A. Kask (Sindi Kalju), R. Teitelbaum (Sport), M. Oley, K. Oole ja O. Luiga (kõik Kalev). Peale Oley ja Oole jäid esikohad seninud meistrite kätte. Läänud aastal figureerisid meistrite hulgas Kukk ja Mäll. Seltside järele tuli võitjaks Kalev 12 punktiga; järgnesid Pärnu Tervis ja Vs. Sport 6 punktiga; Sindi Kalju 3 ja Viljandi poliitsemietnik klubi 2 punktiga.

*

Tõstmise esivõistlused on meil vahest ainsateks tõstevõistlusteks aastas, kuna pea-aegu täiesti moest on läinud rahvuslikud ja veel enam rahvusvahelised võistlused. Meie praegune tõste üldtasapind ei küüni kaugeltki endiste aegade kõrguseni, olgugi et meil on olemas üksikuid rahvusvahelise klassi küünivaid mehi. Mõõdunud aegadel aga oli Eesti tõstjate rahvusvaheline tasapind tuntud vähemasti üle Euroopa, ja väike Neuland tegi Saksamaal esinedes imet. Oli õhtuid võistlusil, mil langes mitu maailmarekordi ja 1923. aasta maailmameistrivõistlustel sai Eesti viiest kaalust kolm meistrikohta endale. Nüüd äsja lõppenud Eesti esivõistlustel ületas Eesti tõstespordi ergutamiseks määratud esimese klassi normi vaid kolm tõstjat — Kask, Teitelbaum ja Luiga. Need kolm kuuluks siis ka rahvusvahelisse klassi ja võiks loota edukat esinemist rahvusvahelistel võistlustel. Keskkalu esmakordne meister Max Oley, kes varematal aastatel on edukalt kaitsnud Eesti värve maailmavõistlustel ja kelle ühega tõsted on küüninud õige lähedale maailmarekordidele, saavutas seekord esimese koha väikese vaevaga ja vähese treeningu peale vaatamata. Kui Oley jätkaks püsivat harjutamist, siis võiks temast tulla ka stabiilselt rahvusvaheline mees. Oole, kes tuli meistriks poolraskekaalus, on tubli hingega tõstja, kuid kelle tõsted ilutsevad vaid jõust. Tehnika ei ole sel mehel lihvitult noobel (nagu vahest Teitelbaumil), muidu oleks vahest purunenud Eesti rekord kahega rebimises.

Ja need tänavused Eesti esivõistlused möödusidki ilma uue

Rubin Teitelbaum.

rekordita. Rubin Teitelbaumil õnnestus küll rekordkatsetel tõugata kahega 120 kg., mis on 2,5 kg. võrra parem A. Neulandi nimel seisvast rekordist kergekaalus, kuid kaalumisel selgus, et värske rekordipurustaja osutus 1,4 kg. võrra kergekaalu normist raskemaks. Seega luhtus too ainuke rekord ja esivõistlused jäid tippsaavutusilt „kuivale.“ O. Luiga katse pääseda raskekaalus rekordini kahega tõukes 150 kg. luhtus samuti, kuna see raskus osutus nagu veidi raskeks...

Ebaõnne tähe all kannatasid kaks meest. Need olid Miller (Tartu Kalev) ja Mäll (Kalev). Esimene ei suutnud tõugata algraskust 115 kg., millega ta tõuge märgiti kurva nulliga. Mäll, kes alati varemalt on tõuganud 125 kg., jäi seekord peatumata 110 kilole, millega pääsis viimasele (kolmandale) kohale oma kaalus.

Tulles tagasi Max Oley juure, pean tähendama, et ta sooritas oma tõsted ühe päevaga. See muidugi võis vähendada väsimuse tõttu kogusummat paarikümne kilogrammi võrra.

Toome tulemused, milles tõsted on märgitud läbiviimise järjekorras, s. o.: kahega surumine, rebimine ühega, tõuge ühega, rebimine kahega ja tõuge kahega. Sulgudes märgime iga koha järel esimese, teise või kolmanda klassi normid kogusummas.

Sulgkaal: 1) A. Kask (Sindi Kalju) 400 (395) kg. (80+65+72,5+77,5+105); 2) Saal (Pärnu Tervis) 352,5 (355) kg.; 3) Ani (Sport) 282,5 (315) kg.

Kergekaal: 1) R. Teitelbaum (Sport) 432,5 (425) kg. (87,5+65+75+87,5+117,5); 2) Puskar (Viljandi pol.-ametn. klubi) 392,5 (385) kg.; 3) Haltov (Pärnu Tervis) 377,5 (345) kg.

Keskkaal: 1) M. Oley (Kalev) 407,5 (452,5) kg. (82,5+65+75+80+105); 2) Roos (Sport) 380 (412,5) kg.; 3) Laos (P. Tervis) 370 (372,5) kg.

Poolraskekaal: 1) K. Oole (Kalev) 445 (467,5) kg. (82,5+62,5+77,5+97,5+125); 2) Koop (Pärnu Tervis) 427,5 (427,5) kg.; 3) Mäll (Kalev) 415 (387,5) kg.

Raskekaal: 1) O. Luiga (Kalev) 515 (487,5) kg. (95+80+90+105+145); 2) Vink (Kalev) 350 (447,5) kg.

Üllatusvõit Brünnis.

Eesti üliõpilassportlaste edu välismaal.

Akad. s. „Eesti“ meeskond: Muru, Ahlman, Jõulu, Triefeldt, Vesilind, Ratasepp.

Brünni tehnikailikooli üliõpilaskonna poolt 18. märtsil korraldatud kevadisel murdmaajooksu võistlusel tuli meeskonna jooksus esimesele kohale Brünni Akad. selts „Eesti“ meeskond koosseisus: Jõulu, Triefeldt, Ahlman, Ratasepp, Muru ja Vesilind. Samuti tuli üksikjooksus esikohale eestlane Oskar Jõulu. Jooksu pikkus oli 3000 m. ning osa võttis üle neljakümne jooksja kümnest organisatsioonist. Jooksutee oli osalt kivine tänav, osalt pehme pori ning osalt jää. Sellepärast tuleb esikohale tulnud O. Jõulu saavutust (10 m. 58 sek.) küllalt heaks tagajärjeks lugeda.

Eestile ja eriti eesti spordile oli tähendatud juhused väga heaks propagandaks, kuna kõigile oli üllatuseks,

Kestvusujuja Polyneesias.

Sydneyst Anstraalias tulevad teated, et Polyneesias sündinud proua Katarina Nehua on naiste kestvusujumises püstitanud uue ilmarekordi, kuna ta järjest 72 tundi 9 min. vette jäi ning sellega senist rekordi 5 min. ületas. Proua Nehua on hakanud elukutseliseks ujujaks, et sel teel toita oma 4 last.

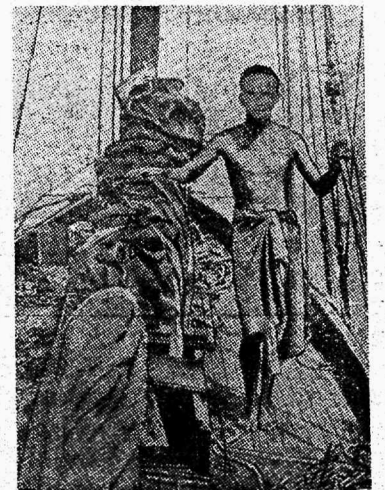
Davispokaali esimest võistlust peeti Argentiina ja Paraguay vahel. Võitis esimene 5:0. Paarismängus võitis Robson-Sissner kergelt Cusmanich-Rosat 6:0, 6:3, 6:0. Pariisi kongressil otsustati pikemate vaieluste järele Daviscupi võistlused endiselt iga aasta pidada.

Nagu ülalloodust näha, oli normidega võrreldes üldtasapind kõige parem kergekaalus ja poolraskekaalus, kus kõik kohtadele tulnud ületasid klasside normid. Loomulikult vastavalt kohale. Raskekaal jäi seekord veidi kõhnaks, kuna Luiga tugevaim konkurent Luhaäär ei võtnud võistlustest osa. Igatahes oleks see konkurent võinud mõjutada kergesti tagajärje suurenemist.

Esivõistlused üldse rahuldasi, tuleb soovida vaid noortele tõstjatele innukat tööd, et tõsta meie tõstespordi aegade jooksul jälle endisele rahvusvahelisele positsioonile. Ilus sport, kuid leiab arusaamatul kombel vähe rahvalikku poolehoidu ja võlvust. GPU.

et noor ja ainult 18-liikmeline organisatsioon suutis välja panna meeskonna, mis lõi palju suuremaid ja kõrge sportlase tasapinnaga organisatsioone.

Kuna Akad. s. „Eesti“ liigete hulka kuulub teistelgi aladel häid tagajärge saavutanud sportlasi, siis on meestel kindel lootus tulla ka maikuus peetavatel organisatsioonidevahelistel kergespordi võistlustel esikohale.

Sportlistes ringkondades hästi tuntud ujuja

Vold. Ernesaks on tallinlaste silmapiirilt kadunud. Ta on jahiga reisi lõunanabale alanud!

„SPORDILEHE“ järgmine number ilmub 24. aprillil.

Helen Wills-Moodyle pakuti 25.000 naela.

Hollywoodi filmiühing on tennise ilmameistrile proua Helen Wills-Moodyle pakunud ühes spordifilms osavõtmise eest 25.000 naelsterlingit. Tennistäht seletas, et ta esialgu kaevab asjaarmastaja spordile truusk jääda, kuid et ta ei hääbene hakata elukutseliseks, kui ta hea pakkumise saab. Käesoleval aastal ta Wimbledonil võistlustest osa ei võta.

Soome sisevõistlustel kergejõustikus hüppasid hoota: Simelius kaugust 333; Mäkinen kõrgust 155 ja kolmikut 10,02.